

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ГРИБИ ЛІСІВ УКРАЇНИ»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність Міждисциплінарна
Освітня програма Загальноуніверситетська
Рік навчання 2024/2025, семестр осінній
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 4,0
Мова викладання українська (українська, англійська, німецька)

Викладачі курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

д. с.-г. н., проф. Гойчук Анатолій Федорович
к. б. н., доц. Кульбанська Іванна Миколаївна
hoychuk@nubip.edu.ua
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4323>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Метою вивчення дисципліни є забезпечення освоєння студентами таких питань як поширення грибів у різних типах лісу, методи вирощування грибів, інокуляція рослин мікоризними грибами, розпізнавання їстівних та отруйних грибів, лікарські властивості грибів, методи штучного вирощування сапротрофних та дереворуйнівних грибів, їх переробка та зберігання.

Завдання: вивчити морфолого-біологічних властивостей і поширення грибів лісів України, їх ролі та значення в житті і господарській діяльності людини. Уміти самостійно визначати групу до якої гриби відносяться за будовою міцелію, ізолювати мікроміцет і встановити його особливості росту, спосіб розмноження, здатність утворювати анаморфу і телеоморфу, з'ясувати його умови існування і віднести до групи паразитизму.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: завдання, мету і об'єкти навчальної дисципліни; будову міцелію та плодових тіл грибів, а також їх фізіологічні властивості; способи живлення грибів, особливості їхнього росту і розвитку; розмноження різних груп грибів; хімічний склад міцелію та плодових тіл грибів; їстівну цінність грибів.

вміти: самостійно визначати групу до якої гриби відносяться за будовою міцелію (вищі, нижчі), ізолювати мікроміцет і вивчити його особливості росту, визначити спосіб розмноження, з'ясувати його умови існування і віднести до групи паразитизму. Розрізняти головні види їстівних, неїстівних, умовно їстівних та отруйних грибів лісів України. Застосовувати загальні правила збору, зберігання та перероблення грибів, а також методи та способи невиснажливої експлуатації місць зростання грибів, їх охорони і відтворення.

Навчальна дисципліна забезпечує формування загальних компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент набере певні програмні результати навчання, а саме:

ПРН2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1				
Тема 1. Короткий нарис з історії мікології	2/2	Знати та розуміти місце мікології серед біологічних наук та її завдання. Вміти коректно використовувати специфічну термінологію.	Здача лабораторної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	5
Тема 2. Загальна характеристика грибів	2/2	Знати таксономічне положення та морфо-функціональні особливості грибів. Вміти самостійно визначати групу до якої гриби відносяться за будовою міцелію.	Здача лабораторної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	5
Тема 3. Трофічні зв'язки грибів з рослинами	2/2	Знати види взаємозв'язків, що виникають між грибами і рослинами. Вміти інтерпретувати дані стосовно виділення грибами біологічно-активних речовин і накопичення їх в рослинній продукції.	Здача лабораторної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	5
Тема 4. Видове різноманіття грибів. Лікарські та харчові властивості грибів	2/2	Знати групи й категорії лісових грибів. Ознайомитись лікарськими та харчовими властивостями грибів лісів України.	Здача лабораторної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	5

Модульний контроль			Підсумковий тест в ЕНК	15
Модуль 2				
Тема 5. Їстівні, неїстівні та умовно їстівні гриби лісів України	3/3	Знати та розрізняти головні види їстівних, неїстівних та умовно їстівних грибів лісів України. Проаналізувати місця масового розповсюдження їстівних грибів.	Здача лабораторної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	10
Тема 6. Отруйні гриби лісів України	2/2	Знати та розрізняти головні види отруйних грибів лісів України. Аналізувати симптоми отруєння, які викликаються грибами. Вміти проводити розпізнавання їстівних та отруйних грибів, а також грибів-двійників.	Здача лабораторної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	5
Тема 7. Правила збору та зберігання грибів	2/2	Знати загальні правила збору, зберігання та перероблення грибів. Розуміти фактори, які впливають на збір і плодоношення їстівних грибів. Вивчити методи та способи невиснажливої експлуатації місць зростання грибів, їх охорони і відтворення.	Здача лабораторної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	5
Модульний контроль			Підсумковий тест в ЕНК	15
Всього за 1 семестр				70
Іспит				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний), що підтверджують неможливість або нездатність виконати завдання у встановлені строки.
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час проведення проміжних, а також підсумкових атестацій суворо заборонено (в тому числі із використанням мобільних пристроїв). Курсові роботи та реферати повинні містити коректні текстові посилання на використані джерела інформації.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із директором інституту)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Вивчення різноманітності мікобіоти України (ліхенофільні, септорієві та пукцинієві гриби) / С. Я. Кондратюк, Т. В. Андріанова, Ю. Я. Тихоненко; НАН України. Ін-т ботаніки ім. М. Г. Холодного. К. : Фітосоціоцентр, 1999. 112 с.
2. Екологія грибів. Антоняк Г. Л., Калинець, Мамчур З. І., Дудка І. О. та ін. Львів: ЛНУ імені Івана Франка (Серія «Біологічні Студії»), 2013. 600 с.
3. Загальна мікологія : навч. посіб. для підгот. фахівців ОКР "Бакалавр" напряму 6.090105 "Захист рослин" аграр. ВНЗ II-IV рівнів акредитації / В. А. Власенко, Т. О. Рожкова; Сум. нац. аграр. ун-т. Суми : Сум. нац. аграр. ун-т, 2016. 272 с.
4. Калинець-Мамчур З. І. Словник-довідник з альгології та мікології: навчальне видання для студентів вищих навчальних закладів України. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 399 с.
5. Леонтьев Д. В., Акулов О. Ю. Загальна мікологія: Підручник для вищих навчальних закладів. Х.: Видавнична група «Основа», 2007. 228 с.
6. Мамчур З. І., Джура Н. М., Чуба М. В. Практикум з «Екології грибів з основами фітопатології» та «Радіоекології» для студентів-екологів заочної форми навчання. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2017. 104 с.
7. Ковтунюк З. І. Грибівництво. Методичні вказівки до самостійного вивчення навчальної дисципліни студентами денної форми навчання спеціальності 203 „Садівництво та виноградарство. 2016. 46 с.
8. Костіков І.Ю. та ін. Ботаніка. Водорості та гриби: навч. посібник. К.: Арістей, 2006. 476 с.
9. Gadd G.M., Watkinson S.C., Dyer P.S. Fungi in the environment. Cambridge: Cambridge University Press, 2007. 386 p.
10. Світ грибів України. URL: <http://gribi.net.ua/>
11. Index Fungorum <http://www.indexfungorum.org/>